

Materiály MPSV předkládané na jednání Vlády ČR 9. května 2012

Ministerstvo práce a sociálních věcí předloží na jednání Vlády České republiky ve středu 9. 5. 2012 dva materiály:

- **Analýza vývoje příjmů a výdajů domácností ČR v roce 2011 a predikce na další období**
(předkládán pro informaci)
- **Analýza vývoje zaměstnanosti a nezaměstnanosti v roce 2011**
(předkládán pro informaci)

1) Analýza vývoje příjmů a výdajů domácností ČR v roce 2011 a predikce na další období

Ministerstvo práce a sociálních věcí předloží ve středu na jednání vlády materiál pro informaci, který obsahuje data o vývoji příjmů a výdajů domácností v roce 2011. Zpráva mimo jiné zahrnuje údaje z oblasti mezd, podpor v nezaměstnanosti, dávek státní sociální podpory, důchodů, úspor a také predikci budoucího vývoje.

Makroekonomický vývoj české ekonomiky se v roce 2011 postupně zpomaloval. Růst HDP se meziročně snížil na 1,7 %, přičemž ve 2. pololetí již klesal. Příčiny byly vnitřní i vnější: za významný faktor působící uvnitř ekonomiky lze označit prohlubující se propad dynamiky spotřeby domácností; vnější příčinou bylo zejména globální zpomalení hospodářského růstu, které se projevilo v nižším tempu zahraniční poptávky po českém zboží. Po velkou většinu roku 2011 se snižovaly také investice a jediným růstovým faktorem byl – i při zmíněných problémech - zahraniční obchod (zejména na trhu s automobily).

Ekonomickou situaci domácností charakterizovaly v roce 2011 zejména tyto skutečnosti:

- největším zdrojem peněžních příjmů domácností zůstaly mzdy; **průměrná měsíční nominální mzda** v celém národním hospodářství **dosáhla 24 319 Kč** a její meziroční dynamika **růstu se v roce 2011 mírně zvýšila na 2,2 %** (z 1,9 % v roce 2010), její kupní síla však vzrostla pouze o 0,3 % (nejmenší meziroční nárůst od roku 2000); v podnikatelské sféře činil nominální nárůst 2,7 % (reálný 0,8 %), v nepodnikatelské sféře došlo ke zvýšení průměrného platu nominálně o 0,1 %, což po zohlednění míry inflace vedlo k poklesu jeho reálné hodnoty o 1,8 %,
- příjmy domácností sociálního charakteru vzrostly, nejrychleji rostly (i při nesrovnatelném objemu) **výdaje na dávky pomoci v hmotné nouzi** (o 28,4 %, o 1,1 mld. Kč) a **dávky důchodového pojištění** (o 6,2 %, resp. o 21,0 mld. Kč); naopak významné **úspory finančních prostředků** byly dosaženy **u podpor v nezaměstnanosti** (3,0 mld. Kč), **dávek státní sociální podpory** (4,8 mld. Kč) a příspěvku na péči (1,5 mld. Kč),
- **průměrná výše** (samostatně vypláceného) **starobního důchodu** dosáhla úrovně **10 543 Kč** a srovnatelnou skutečnost za rok 2010 **překročila o 450 Kč**, především jako důsledek valorizace k 1. lednu 2011,
- trh práce v roce 2011 ožil jen nepatrně, **celková zaměstnanost se zvýšila jen o 0,4 %**, v **hospodářství pracovalo 4 904 tis. osob**, nejvíce jich přibýlo ve zpracovatelském průmyslu, velký odliv pracovníků zaznamenalo stavebnictví,
- při **poklesu průměrné míry nezaměstnanosti** a průměrného počtu nezaměstnaných (vč. osob pobírajících podporu v nezaměstnanosti) **klesla průměrná výše podpory v nezaměstnanosti (na 5 583 Kč)** a tím i objem prostředků vynaložených na její pokrytí (o 3,0 mld. Kč), **průměrná míra nezaměstnanosti klesla o 0,4 p.b. na 8,6 %**,

- tendence k zajištění vyššího objemu spotřeby domácností (především z předkrizových let) peněžními půjčkami znovu oslabila – i přesto, že jejich objem v bankovním sektoru dosáhl 1,1 bil. Kč, nárůst o 54,1 mld. Kč byl o čtvrtinu menší než přírůstek z roku 2010, stále přitom dominovaly úvěry na bydlení (především hypoteční),

2) Analýza vývoje zaměstnanosti a nezaměstnanosti v roce 2011

Druhým předkládaným materiálem pro informaci je **Analýza vývoje zaměstnanosti a nezaměstnanosti v roce 2011**, která obsahuje celkové informace o vývoji zaměstnanosti a nezaměstnanosti v roce 2011. Analýza zahrnuje hlavní vývojové tendence pracovního trhu v ČR, výsledky politiky zaměstnanosti, mezinárodní srovnání a také postupné plnění cílů tzv. **Strategie Evropa 2020**.

V návaznosti na hlavní cíle tzv. **Strategie Evropa 2020*** (která nahradila Lisabonskou strategii) schválila vláda ČR usnesením č. 434 ze dne 7. června 2010 v oblasti zaměstnanosti dosažení následujících hodnot do roku 2020:

- národní cíl zvýšení celkové míry zaměstnanosti ve věkové skupině 20 – 64 let na 75 %,
- národní dílčí cíle zvýšení míry zaměstnanosti žen v této věkové skupině na 65 %
- a míry zaměstnanosti starších pracovníků (55 – 64 let) na 55 %.

Z Analýzy vývoje zaměstnanosti a nezaměstnanosti za loňský rok pak vyplývá, že míra **zaměstnanosti obyvatelstva ve věku 20 - 64 let** se v roce 2011 meziročně **zvýšila o 0,5 p. b.** na 70,9 %, míra **zaměstnanosti žen o 0,8 p. b.** na 61,7 % a míra **zaměstnanosti mužů o 0,3 p. b.** na 79,9 %. Míra **zaměstnanosti starších (55 – 64 let) vzrostla o 1,1 p. b.** na 47,6 %.

Další hlavní tendence ve vývoji zaměstnanosti a nezaměstnanosti v roce 2011:

- v roce 2011 **celková zaměstnanost** podle výsledků Výběrového šetření pracovních sil ČSÚ (VŠPS) v národním hospodářství ČR vzrostla na 4 904,0 tis. osob, **meziročně byla vyšší o 18,8 tis. osob**, tj. o 0,4 %
- pokles počtu zaměstnanců** (včetně členů produkčních družstev) z let 2009 a 2010 **se zastavil**, jejich počet se **meziročně mírně zvýšil o 1,3 tis. na 4020,5 tis.**, avšak jejich podíl na zaměstnanosti poklesl (o 0,3 p. b.) na 82,0 %
- průměrná míra registrované nezaměstnanosti** (vykazovaná MPSV na základě evidence uchazečů o zaměstnání na ÚP) **klesla o 0,4 p. b. na 8,6 %**
- počet uchazečů o zaměstnání** k 31. 12. 2011 **dosáhl 508,5 tis.** a byl meziročně nižší o 53,1 tis.
- výdaje ze státního rozpočtu související s výplatou podpor v nezaměstnanosti v roce 2011 dosáhly cca 10,4 mld. Kč** a byly ve srovnání s výdaji v roce 2010 (13,4 mld. Kč) **o 3,0 mld. Kč, tj. 22,5 % nižší**
- na rozdíl od předchozích let se **nárůst zaměstnanosti** projevil především **u zaměstnaných s pracovními úvazky na dobu neurčitou** (o 32,3 tis. na 4 560,0 tis.) a **na plnou pracovní dobu** (o 40,2 tis. na 4 636,7 tis.) . . .

*

Strategie Evropa 2020 představuje hlavní hospodářskou reformní agendu Evropské unie s výhledem do roku 2020. Nahrazuje tzv. Lisabonskou strategii a jejím cílem je dosažení takového hospodářského růstu, který bude založen na principech znalostní ekonomiky, bude udržitelný a bude podporovat začleňování, a to jak sociální tak územní. Mezi cíli Strategie je vyzdvíženo 5 hlavních cílů, které byly stanoveny pro EU jako celek. Kromě výše uvedených cílů v oblasti zaměstnanosti se také jedná např. o - zlepšení podmínek pro výzkum a vývoj, zejména s cílem zajistit, aby veřejné a soukromé investice v tomto odvětví dosáhly v úhrnu 3 % HDP, - snížení emisí skleníkových plynů o 20 % oproti úrovním roku 1990 a zvýšení podílu energie z obnovitelných zdrojů v konečné spotřebě energie na 20 % a posun ke zvýšení energetické účinnosti o 20 %; - zlepšení úrovně vzdělání, zejména snahou snížit míru předčasného ukončování školní docházky pod 10 % a zvýšit podíl osob ve věku 30-34 let s dokončeným terciárním nebo srovnatelným vzděláním na nejméně 40 %; - podpora sociálního začleňování, zejména prostřednictvím snižování chudoby, a to snahou snížit počet lidí ohrožených chudobou nebo vyloučením nejméně o 20 milionů

Viktorie Plívová
vedoucí tiskového oddělení
a tisková mluvčí